

Dansk

11. klasse

Facitliste

Etos, patos og logos

Analysér hvordan talere overbeviser gennem troværdighed, følelser og logik.

Jeg kan finde og vurdere appelformer.

1 Sortér

Skriv hvert ord i den rigtige boks.

Som læge med 20 års erfaring...

Forestil dig et barn, der går sultent i seng i aften.

Kriminaliteten faldt til det halve, efter lyset blev sat op.

Vores firma har hjulpet familier siden 1950.

Tænk på ansigterne på dem, vi mistede.

Hvis vi skærer ned på spild, falder udgifterne.

Etos

Som læge med 20 års erfaring..., Vores firma har hjulpet familier siden 1950.

Patos

Forestil dig et barn, der går sultent i seng i aften., Tænk på ansigterne på dem, vi mistede.

Logos

Kriminaliteten faldt til det halve, efter lyset blev sat op., Hvis vi skærer ned på spild, falder udgifterne.

2 Vælg svaret

Sæt ring om det rigtige svar.

1. En taler bruger statistik og årsag-virkning. Appelformen er primært...

A logos

B etos

C patos

2. Hvilken sætning er et retorisk spørgsmål?

A Mødet er kl. 18.

B Hvem af os ønsker ikke en tryggere by?

C Sæt dig ned.

3 Hurtigt tjek

Sæt ring om rigtigt eller forkert.

1. Etos handler om afsenderens troværdighed.	☐ Sandt	☐ Falsk
2. Patos appellerer til modtagerens følelser.	☐ Sandt	☐ Falsk
3. Når man bruger logos, er argumentet altid sandt.	☐ Sandt	☐ Falsk
4. En taler kan bruge flere appelformer i samme tale.	☐ Sandt	☐ Falsk
5. Ved et retorisk spørgsmål forventer taleren, at publikum svarer højt.	☐ Sandt	☐ Falsk
6. En hyperbel er en bevidst overdrivelse.	☐ Sandt	☐ Falsk

4 Find virkemidlet

Tegn en streg fra hvert virkemiddel til dets eksempel.

☐ B Retorisk spørgsmål ●

● A. "Jeg har sagt det tusind gange."

☐ D Trekløver ●

● B. "Er det virkelig den by, vi ønsker?"

☐ E Anafor ●

● C. "Sikre skoleveje for små skridt."

☐ A Hyperbel ●

● D. "Hurtigere, renere, billigere."

☐ C Bogstavrim ●

● E. "Hvert barn fortjener en skole. Hvert barn fortjener et måltid."

5 Nøglebegreber

Brug hvert ord én gang: kairos, etos, patos, logos, modtager.

1. At bruge det rigtige argument på det rigtige tidspunkt kaldes kairos.
2. En taler, der nævner sin uddannelse som læge, styrker sin etos.
3. Et billede af en trist hundehvalp i en reklame appellerer til patos.

4. "Ni ud af ti brugere sparede penge" er et eksempel på logos.
5. I den retoriske situation skal du tænke over, hvem din modtager er.

6 Analysér talen

Læs: "Kære venner, jeg har været lærer i denne by i 30 år. Jeg husker vores park fuld af latter. I dag er halvdelen af bænkeene i stykker, og lygterne virker ikke. Vil vi have, at vores børn skal lege i mørket? Stem for at sætte parken i stand." Sæt ring om det bedste svar.

1. "Jeg har været lærer i denne by i 30 år" styrker især...

☐ A etos ☒ B logos ☐ C patos

2. "Halvdelen af bænkeene er i stykker, og lygterne virker ikke" er især...

☐ A patos ☒ B logos ☐ C etos

3. "Vil vi have, at vores børn skal lege i mørket?" er...

☒ A et retorisk spørgsmål, der appellerer til følelserne ☐ B en statistik

☐ C et citat fra en ekspert

4. Hvad er talerens hovedformål?

☐ A at underholde publikum ☒ B at få folk til at stemme for at sætte parken i stand

☐ C at fortælle byens historie

7 Den klassiske tale

Skriv 1 til 5 i boksene, så den klassiske tales dele kommer i rækkefølge.

Imødegå modargumenterne (refutatio).

Fang publikums opmærksomhed (exordium).

Slut med en stærk opfordring til handling (peroratio).

Fremlæg dine argumenter og belæg (argumentatio).

2

Fortæl baggrunden for sagen (narratio).

8

Tænk og skriv

Vælg en tale eller en reklame, du kender. Forklar hvilken appelform den især bruger, og hvor effektiv den er.

Hvordan gik det?

Lavet med **GradeAid**